

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de Psihologie

GHID METODIC

privind

ELABORAREA ȘI SUSȚINEREA

TEZELOR de LICENȚĂ și de MASTER

în

PSIHOLOGIE

Bălți, 2024

CZU 378:159.9(076)

B 83

Lucrarea este recomandată spre editare de Catedra de Psihologie și de Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

AUTOR:

Silvia BRICEAG, doctor în psihologie, conferențiar universitar

Anexa 10 *Modele de prezentare a referințelor bibliografice* a fost elaborat de **Anna NAGHERNEAC**, bibliotecară principală, Biblioteca Științifică a USARB

RECENZENȚI:

Oxana PALADI, doctor habilitat în psihologie, conferențiar universitar

Luminița SECRIERU, doctor în psihologie, conferențiar universitar

Descrierea CIP al Camerei Naționale a Cărții

Briceag, Silvia.

Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de licență și de master în psihologie / Silvia Briceag ; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat “Alec Russo” din Bălți, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de Psihologie. – Bălți : [S. n.], 2024 ([CE US]). – 50 p. – Cerințe de sistem: PDF Reader. – Referințe bibliogr.: p. 49-50 (12 tit.).

ISBN 978-9975-50-322-8 (PDF).

© **Silvia BRICEAG**

ISBN

CUPRINS

ARGUMENT.....	3
I. DISPOZIȚII GENERALE.....	3
1.1. Conceptul tezei de licență și a tezei de master.....	4
1.2. Scopul și obiectivele elaborării tezei de licență și a tezei de master.....	5
1.3. Categoriile tematice fundamentale.....	7
1.4. Rolul profesorului coordonator.....	9
1.5. Proiectarea activității de cercetare în cadrul tezei.....	9
II. ETAPELE ELABORĂRII TEZEI DE LICENȚĂ/MASTER.....	10
2.1. Selectarea și aprobarea temei tezei de licență/master.....	10
2.2. Formatul tezei de licență/master.	13
2.3. Conținutul tezei de licență/master.....	14
2.4. Exigențe de editare, stilistice și etice.....	20
III. PREZENTAREA ȘI EVALUAREA TEZEI.....	22
3.1. Procedura de admitere.....	22
3.2. Susținerea tezei de licență/master.....	23
3.3. Evaluarea tezei de licență/master.....	23
RECOMANDĂRI.....	25
ANEXE.....	27
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	49

ARGUMENT

Prezentul ghid metodic descrie exigențele în legătură cu elaborarea unei teze de licență/de master în psihologie, denumite generic în continuare ca „teza”. El este realizat cu scopul de a oferi informații complete în vederea îndeplinirii criteriilor minimale de valoare academică și reflectă poziția membrilor Catedrei de psihologie din cadrul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte.

Scopul acestui material este de a furniza studenților un ghid general de redactare a tezei de licență sau de masterat care să îndeplinească standardele fundamentale ale unei cercetări științifice, care poate fi acceptată pentru susținerea orală.

Ghidul este un document de lucru care se adresează:

- studenților, cu informații complete privind modul de realizare a tezelor;
- profesorilor coordonatori, ca instrument de îndrumare unitară și sistematică a studenților;
- comisiilor de examinare, ca suport pentru instituirea unor criterii unitare de evaluare.

Pentru elaborarea acestui ghid au fost consultate unele din cele mai reprezentative ghiduri de acest fel, existente la momentul actual.

Prezentul Ghid este redactat în conformitate cu prevederile normative din domeniu.

I. Dispoziții generale

1.1. Conceptul tezei de licență și a tezei de master

Teza de licență constituie o investigație științifică sistematică într-un anumit domeniu, sintetizând studiul critic al unei probleme concrete. Elaborarea și susținerea tezei marchează finalizarea studiilor superioare din cadrul primului ciclu universitar. Respectiv, teza de licență reprezintă o reflectare a eforturilor de cercetare depuse de către student pe parcursul tuturor semestrelor de studii, și nicidecum doar a ultimelor două. Lucrarea este elaborată atât în baza cunoștințelor teoretice acumulate de către student, precum și în baza deprinderilor și capacităților analitice

obținute de-a lungul anilor de studii. În acest fel, cercetarea include atât aspecte pur teoretice, cât și elemente de analiză, integrare și aplicare praxiologică. Drept rezultat al elaborării și susținerii tezei de licență studentul va fi capabil să soluționeze independent din punct de vedere științific o problemă din domeniul său de studiu. Conform planurilor de învățământ, elaborarea tezei de licență, precum și a celei de master, este precedată de un stagiu de practică, care are drept scop consolidarea competențelor obținute pe parcursul studiilor, selectarea bazei informaționale și experimentarea ipotezelor științifice necesare pentru elaborarea tezei.

În baza rezultatelor susținerii tezei de licență (în contextul susținerii Examenului de licență) Comisia pentru examenul de licență decide cu privire la conferirea calificării de specialist cu studii superioare universitare prin înmânarea diplomei de licență.

Teza de master este o lucrare originală, fundamentată științific, care conține rezultate teoretice și experimentale în domeniul respectiv de studiu și cercetare, efectuată de masterand. Tezele de master trebuie să reflecte atât abilități de a face o cercetare științifică, precum și abilități de a expune rezultate obținute într-o manieră literară de specialitate adecvată.

Elaborarea unei teze de master prevede cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare, utilizarea adecvată a limbajului și metodologiei specifice, utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului. Spre deosebire de teza de licență, teza de master este o lucrare științifică ce conține un obiect de studiu mai specializat, o analiză mai aprofundată a aspectelor teoretice de bază, prevede aplicarea diverselor metode cantitative și calitative de cercetare științifică, cu o pondere mai mare a aspectelor aplicative, reflectă într-o manieră mai pronunțată contribuția și aportul autorului în realizarea unor sarcini concrete.

Teza de master este lucrarea științifică fundamentală, în baza căreia Comisia de evaluare a tezelor de master decide asupra promovării masterandului și acordării titlului de master.

Teza de licență sau de master reprezintă o componentă esențială a evaluării activității studentului. Aceasta apreciază abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și a de a redacta cercetarea conform regulilor comunității științifice.

O teză care are un nivel satisfăcător, trebuie să demonstreze familiaritatea studentului cu literatura relevantă pentru tema abordată, să fie corectă din punct de vedere metodologic, al analizei datelor și al argumentării, să aibă o structură logică, să fie redactată coerent, în stilul limbajului științific. Aspectul de formă trebuie să fie, de asemenea, în concordanță cu standardele academice.

Tema tezei urmează:

- să reflecte problemele de cel mai mare interes teoretic și practic din domeniul de cercetare, fiind de o actualitate deosebită și de o importanță majoră pentru știința și viața cotidiană;
- să-i solicite autorului valorificarea cunoștințelor acumulate și posibilitatea de a realiza aplicarea lor practică, de a-și aduce contribuția personală la soluționarea aspectelor practice derivate din temă;
- să fie asigurată de condiții care ar facilita cercetarea: posibilități de documentare, de elaborare a aparatului de investigație practică, de realizare a cercetărilor în teren, de efectuare a calculelor, inclusiv statistice, de analiză cantitativă și calitativă a datelor etc.

1.2. Scopul și obiectivele elaborării cercetării științifice

Prin elaborarea *tezei de licență* studentul are drept scop principal formarea competențelor de cercetare, competențe ce vor contribui decisiv la pregătirea profesională a tânărului specialist. Scopul *tezei de master* este cercetarea profundă și multidimensională a unui subiect de specialitate rezultatele căreia pot fi utilizate în domeniile de activitate caracteristice programului de studiu. În acest fel teza de master, în calitate de investigație științifică aplicativă, poate fi o continuare a tezei de licență, o treaptă evolutivă succesivă a acesteia.

În urma realizării scopului cercetării științifice studentul/masterandul trebuie să demonstreze:

–competențe de cercetare, capacități de înțelegere a problemelor atât în domeniul de formare, cât și în domeniile înrudite sau multidisciplinare;

–competențe de aplicare a cunoștințelor și capacități de realizare a analizelor bazate pe cercetare în vederea soluționării problemelor prin integrarea cunoștințelor;

–deprinderi de studiu autonom, în baza unui nivel ridicat de înțelegere a proceselor de învățare;

–capacități de soluționare a problemelor prin integrarea surselor de informații complexe, în contexte noi, necunoscute, de utilizare a experienței într-un mediu de muncă interactiv;

–abilitatea de comunicare orală și prezentare a rezumatului lucrării, de elaborare a concluziilor și recomandărilor.

Elaborarea unei **teze de licență** va permite studentului:

- să identifice, să acumuleze, să sistematizeze și să aprofundeze noile informații și interpretări la tema investigată;

- să implementeze metodele de analiză critică și de dezvoltare a teoriilor;

- să aprecieze calitatea și conținutul activităților de cercetare a problemei abordate;

- să expună logic informația într-un corp textual cu un limbaj de specialitate adecvat;

- să aplice modalități de testare experimentală și observațională a teoriilor științifice;

- să argumenteze modul de soluționare a situațiilor de problemă în cadrul domeniului de studiu respectiv;

- să demonstreze capacități de formulare a unor concluzii și recomandări vizavi de problema cercetată.

Obiectivele de bază ale procesului elaborării **tezei de master** sunt:

- formularea și aprecierea corectă a problematicii propuse în teză spre cercetare, luând în considerare informația actuală de dezvoltare a domeniului de specializare;
- selectarea și analiza surselor de informație, argumentarea metodologiei aplicate, utilizarea adecvată a instrumentarului de cercetare;
- sistematizarea, consolidarea și extinderea cunoștințelor practice și teoretice la specialitate;
- dezvoltarea deprinderilor de efectuare a lucrului de sine stătător și posedarea metodelor de cercetare și experimentale la soluționarea sarcinilor și întrebărilor elaborate în teza de master;
- demonstrarea în mod convingător a capacităților de prezentare publică a rezultatelor și soluțiilor obținute în cadrul susținerii tezei.

1.3. Categoriile tematice fundamentale

Teza poate fi elaborată într-una din următoarele categorii tematice de bază:

- Cercetare experimentală (cvasi experimentală).
 - *Condiții fundamentale:* model experimental adecvat, constituire corespunzătoare a loturilor experimentale și de control, alegere, măsurare și analiză adecvată a variabilelor, utilizare corespunzătoare a procedurilor de analiză statistică, controlul erorilor, concluzii corespunzătoare în raport cu rezultatele experimentale.
- Cercetare corelațională bazată pe metode de investigație psihologică (chestionare, teste, observație și interviu structurat, etc.).
 - *Condiții fundamentale:* model de cercetare consistent, constituire adecvată a eșantionului (sau eșantioanelor), alegere, măsurare și analiză adecvată a variabilelor, utilizare corespunzătoare a procedurilor de analiză statistică, controlul adecvat al erorilor, concluzii adecvate rezultatelor.
- Studiu de metaanaliză

- *Condiții fundamentale*: includerea unui număr suficient de ridicat de studii publicate pe tema respectivă, criteriile adecvate de includere-excludere în studiu, procedură adecvată de analiză, finalizarea analizei prin concluzii relevante, care depășesc simpla adăugare a concluziilor unor cercetări diferite.
- Cercetare calitativă
 - *Condiții fundamentale*: tema să fie abordabilă numai prin metode calitative, definirea clară a temei, definirea riguroasă a metodei și aplicarea ei sistematică, să conțină datele necesare unei eventuale replicări a studiului, concluzii concordante cu datele recoltate.
- Cercetare aplicativă
 - *Condiții fundamentale*: temă relevantă sub aspectul finalității practice, analiză critică a soluțiilor existente, metodă de cercetare consistentă, relevantă și semnificativă sub aspectul potențialului de a identifica soluții aplicative, operaționalizare adecvată a constructelor psihologice, metode viabile de măsurare și analiză a datelor cercetării, controlul erorilor, analiza critică a soluției aplicative propuse pe baza cercetării.
- Studiu teoretic
 - *Condiții fundamentale*: relevanța temei (de preferat teme de actualitate majoră în psihologie care suscită opinii variate, controversate), amplitudine bibliografică (acces la referințe majore, numeroase, consistente), capacitate de raportare critică la sursele teoretice și de promovare a unei viziuni proprii asupra temei tratate, susținerea unui punct de vedere sau deschiderea unei direcții de dezbateri semnificative în raport cu tema.

Nu există o ierarhie valorică tipurilor tematice, oricare dintre ele permițând obținerea notei maxime, în condițiile respectării riguroase a condițiilor

fundamentale precizate, dar și a celor de detaliu, descrise în manualele de metodologie.

1.4. Rolul profesorului coordonator

Teza este o lucrare personală a cărei responsabilitate revine studentului. Profesorul coordonator asistă și susține studentul, fără a aduce atingere principiului lucrului individual.

Studentul poate apela și la alte persoane (profesori, specialiști, etc.) în sprijinul realizării tezei. În acest caz, contribuția acestora va fi menționată în partea introductivă, la „Mulțumiri”.

Activități permise profesorului coordonator: sugestii în legătură cu alegerea și definirea temei; impunerea unor etape obligatorii și a unor momente de evaluare a progresului în realizarea tezei; sugestii cu privire la organizarea și realizarea cercetării sau studiului; sugestii privind orientările teoretice și metodologice; discuții pe teme ridicate de student și răspunsuri la întrebările acestuia; observații critice și recomandări de corecție; sugestii bibliografice.

Activități nepermise profesorului coordonator: impunerea unor idei sau soluții, împotriva celor preferate în mod explicit de student; efectuarea în locul studentului a unor activități legate de realizarea temei.

La finalizarea tezei, profesorul coordonator analizează conținutul tezei, precum și măsura în care aceasta corespunde condițiilor impuse prin prezentul Ghid, ***după care admite teza pentru susținere publică în examenul de licență prin semnarea acesteia.***

1.5. Proiectarea activității de cercetare în cadrul tezei.

În scopul realizării cercetării studentul/masterandul sub conducerea conducătorului științific întocmește **un plan al activităților:**

- stabilirea temei; fixarea obiectivelor; selectarea surselor de informare;
- investigația cadrului teoretic al cercetării (teoria problemei); expunerea cadrului teoretic al cercetării;
- întocmirea problemei cercetării;

- stabilirea tipului de cercetare; elaborarea ipotezelor; specificarea unităților (populației) studiate; construcția variabilelor (descrierea calitativă); cuantificarea (descrierea cantitativă);
- alegerea metodelor de cercetare; stabilirea tehnicilor și procedeelelor de lucru – în conformitate cu decizia despre caracterul lucrării: experiment de constatare, experiment formativ etc.;
- culegerea datelor;
- selectarea modalităților de prelucrare a datelor; stocarea datelor; prelucrarea datelor;
- analiza datelor (verificarea ipotezelor); rezolvarea aspectelor de grafică și design la calculator; interpretarea rezultatelor;
- formularea propunerilor de soluționare a problemei cercetării vizate în lucrare; elaborarea concluziilor și a recomandărilor practice;
- susținerea prealabilă a tezei de licență/master; prezentarea tezei și a materialelor suplimentare la Catedră;
- prezentarea tezei în ședința plenară publică a comisiei pentru examenul de licență/master.

Planul este fixat într-un orar al activităților, realizate în cadrul îndeplinirii lucrării de licență/master, cu indicarea perioadelor concrete de timp. Fiecare din etapele planificate se prezintă ca o activitate, care își găsește reflectare în lucrarea de licență/master (Anexa 5, Anexa 6)

II. ETAPELE ELABORĂRII TEZEI DE LICENȚĂ/MASTER

2.1. Selectarea și aprobarea temei

Tematica *tezelor de licență și master* este prezentată studenților ulterior adoptării deciziei Catedrei de psihologie și Consilului FSEPA, privind aprobarea acestora și se constituie din propunerile prezentate de fiecare cadru didactic. Studentul poate înainta anumite sugestii proprii potențialului conducător științific doar înaintea aprobării tematicii, asigurându-se de includerea temei în listă.

Conducătorul tezei de master trebuie să dețină obligatoriu gradul științific de doctor în psihologie și titlul științifico-didactic de conferențiar universitar.

Stabilirea temei de cercetare. Tema de cercetare se stabilește în conformitate cu interesul de cunoaștere al studentului și competențele conducătorului științific, vizează o problemă cu semnificație psihologică și importanță socială, urmînd să răspundă la anumite „comenzi sociale”.

Tema de cercetare se stabilește de către studenții de la anul III, studii superioare de licență pînă la 1 octombrie, iar de către studenții ciclului II, studii superioare de master, pînă la sfîrșitul primului an de studii, urmînd să fie discutată și aprobată în ședința Catedrei de psihologie și în Coniliul FȘEPA.

Fixarea obiectivelor cercetării. Se va face distincție între *obiectivele generale*: elucidarea specificului unui fenomen (descrierea lui în baza analizei surselor teoretice); realizarea unei diagnoze (determinarea particularităților manifestării fenomenului prin aplicarea unui instrument de cercetare); formularea de explicații privind manifestarea fenomenului, relațiile lui cu alte fenomene; identificarea unor concluzii, soluții, strategii de acțiune, efecte ale unor acțiuni în cazul implicării formative etc.; și *obiectivele particulare* cu referință la caracterul problemei selectate pentru cercetare.

Cadrul teoretic al cercetării. Constă din analiza cadrului conceptual-teoretic al problemei. În acest scop se efectuează un studiu al surselor bibliografice pentru:

- a) evidențierii elementelor principale în explicarea fenomenului;
- b) evidențierea tezelor de consens și a celor aflate în dispută;
- c) analiza modelelor teoretico-empirice: cazuri de verificare a unor ipoteze și rezultatele obținute;
- d) măsura în care cercetările anterioare corespund cu domeniul vizat pentru cercetare (adecvarea în timp, cultură, cadru social etc.);
- e) detașarea aspectelor care necesită noi clarificări.

Definirea problemei cercetării. Orientarea spre semnificația socială a temei conduce la urmărirea unui răspuns la o anumită „comandă socială”, la delimitarea

unei probleme care se prezintă ca o deficiență în cadrul fenomenului studiat și asupra căreia se poate efectua o analiză și concluziona în vederea unor rezolvări.

Elaborarea ipotezelor. Ipoteza se prezintă ca un enunț referitor la relația dintre două și mai multe fenomene, o explicație plauzibilă din punct de vedere a experienței practice și a cercetărilor anterioare, conținând un aspect nou, neidentificat. Ipoteza conține în sine posibilitatea testării empirice în scop de obținere a unor explicații suficiente pentru a demonstra corectitudinea sau incorectitudinea presupunerii. Ipoteza se situează între teorie și observație. Ipoteza nu este o simplă constatare – constatarea nu mai are nevoie de verificare și demonstrare, nu este o predicție – predicția este un rezultat al verificării ipotezelor.

Eșantionarea. Constă din extragerea a unui număr de unități statistice din universul cercetat. Se realizează în funcție de tipul de cercetare.

Construcția variabilelor și elaborarea schemei descriptive de cercetare. Constă în definirea dimensiunilor, indicatorilor și indicilor empirici în scop de operaționalizare a conceptelor puse în discuție în cadrul cercetării: definirea unor aspecte ale conceptelor care comportă posibilitatea măsurării.

Cuantificarea. Constă din elaborarea unor scheme de descriere calitativă, care permit măsurarea modului de manifestare a fenomenului studiat.

Alegerea metodelor, tehnicilor și procedeelelor de cercetare. Se realizează, ținându-se cont de: adecvanța metodelor și tehnicilor specificului temei și obiectivelor urmărite; posibilitatea utilizării lor în cadrul social ales pentru cercetare; dispunerea de logistica necesară (resurse umane și materiale). În anumite condiții se poate recurge la elaborarea unor instrumente de cercetare specifice în funcție de obiectivele lucrării.

Culegerea, stocarea și prelucrarea datelor. În funcție de natura surselor, tipul de cercetare, metodele folosite etc. se programează culegerea datelor, prelucrarea lor în conformitate cu condiția metodei utilizate, stocarea în baze de date. Prelucrarea se realizează în conformitate cu obiectivele cercetării, recurgându-se la metode statistice adecvate scopului și obiectivelor cercetării.

Verificarea ipotezelor. În baza informație cantitative se confruntă rezultatele studiului empiric cu ipotezele.

Interpretarea rezultatelor. Se prezintă ca o analiză calitativă a rezultatelor cantitative, care se realizează prin implicarea informației selectate în cadrul analizei teoreticoconceptuale și prin observație a fenomenului.

Întocmirea concluziilor și recomandărilor. Concluziile se referă la un nou model teoretic, rezultat din cercetarea efectuată. Recomandările răspund „comenzii sociale”.

2.2. Formatul tezei

Teza trebuie să cuprindă următoarele părți:

- Pagina de titlu
- Cuprins
- Conținutul tezei
- Bibliografie
- Anexe

Pagina de titlu va conține următoarele informații:

- numele universității, a facultății și a catedrei
- titlul tezei
- nivelul de susținere a tezei (teză de licență sau teză de master)
- numele candidatului
- anul realizării
- Numele și titlul coordonatorului științific.

Nota : Pe verso teza va fi semnată de coordonatorul științific, aprobată la ședința Catedrei de psihologie (semnătura șefului/ei Catedrei).

Tezele de master vor conține și adnotare în limba română și limba straină (engleză, franceză)

Cuprinsul va conține numele capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor, respectiv bibliografia și anexele, cu indicarea paginației corespunzătoare din text.

Bibliografia și citările în text vor fi redactate conform exigentelor bibliografice în vigoare la momentul realizării tezei.

Anexele pot conține scalele / probele utilizate, ilustrații suplimentare, prelucrări preliminare (dacă este cazul), alte materiale relevante pentru studiul întreprins.

2.3. Conținutul tezei

Teza trebuie să aibă o organizare logică în capitole, care să prezinte următoarele aspecte:

- Introducere
- Cadrul teoretic al problemei studiate
- Rezultatele cercetării și interpretarea acestora
- Concluzii și implicațiile cercetării în practica psihologică.

Întroducerea va fi redactată în aproximativ 3 pagini astfel încât să devină un argument puternic al cercetării realizate. Se va prezenta sintetic situația cercetărilor relaționate cu subiectul ales, motivația alegerii temei, indicând domeniile care nu au fost explorate sau care solicită investigații suplimentare și reconsiderări. Introducerea va insera:

Actualitatea cercetării. Subcompartimentul prevede judecățile autorului asupra oportunității alegerii temei din considerente teoretice și practice, care prezintă un aport la dezvoltarea domeniului și, inclusiv, la formarea profesională. Stabilește caracterul actual al cercetării practice și teoretice, reieșind din abordările problemei în literatura din domeniu și realitatea psihosocială. Indică la raportul dintre problema studiată și problemele din cotidian. Actualitatea cercetării se prezintă ca o aprofundare în subiectul investigației, relevarea tuturor aspectelor teoretice legate de acesta și probarea lor în cadrul unei cercetări experimentale.

Problema investigației: este formulată într-o frază, care reflectă corespondența dintre studiul efectuat și necesitatea soluționării teoretice și practice a unei situații specifice, prin investigarea unui anumit aspect și stabilire a unor soluții.

Obiectul cercetării: se referă la aspectul teoretico-practic, selectat pentru un studiu mai detaliat, care constituie un fenomen sau un proces, o categorie sau un concept etc.

Scopul cercetării: reflectă elucidarea anumitor particularități ale obiectului investigației, elaborarea unui program de activitate sau cercetare, expunerea unor concluzii relevante studiului.

Obiectivele investigației: se împart în teoretice și aplicative și presupun un plan sumar al efectuării investigației în scopul explicării problemei alese pentru cercetare – studiul aspectelor teoretice, precizarea prin analiză teoretică și practică a unor noțiuni, elucidarea unor particularități, identificarea factorilor, construirea modelelor, elaborarea aparatului de cercetare, evidențierea unor rezultate specifice etc.

Ipotezele cercetării: modelul ipotetic al investigației, formulat în fraze testabile empiric, care reflectă cunoașterea problemei la nivel teoretic și raportul cu propriile observații. Urmează să reflecte anumite relații dintre cauză și efect. Este formulat în tezele care-și pun scopul unei testări empirice a problemei alese pentru cercetare.

Greșeli frecvente:

- ipoteze improprii, care nu au legătură cu obiectivele sau întrebările cercetării (practic, ipotezele unei cercetări nu trebuie să fie altceva decât răspunsurile pe care le avansează cercetătorul la aceste întrebări, pe baza literaturii de specialitate și a propriilor estimări);
- ipoteze generale, care nu fac referire la variabile măsurabile, care să poată fi testate statistic;
- ipoteze care sugerează relația cauzală între variabile („determină”, „influențează”, etc.), atunci când acestea nu sunt măsurate în context experimental;
- ipoteze prea complexe, care fac referire la mai mult de două variabile, în timp ce procedura de testare statistică include numai două variabile;
- formularea ipotezelor de nul, alături de ipotezele statistice, ceea ce încarcă în mod inutil textul ((este subînțeles faptul că ipotezele de nul sunt negațiile ipotezelor cercetării

- ipoteze cărora nu le corespunde o testare statistică adecvată; enunțarea unor ipoteze care nu preced, ci urmează unei proceduri de testare statistică

Baza conceptuală a cercetării: nominalizarea teoriilor, abordărilor, principiilor, conceptelor, modelelor și a autorilor lor, rezultate din analiza literaturii din domeniu.

Metode, procedee și tehnici de cercetare: se împart în *teoretice* – studiu al surselor bibliografice, analize, sinteze, clasificări; *de colectare a materialului empiric* – experimentale, alese în conformitate cu obiectivele; *de prelucrare statistică și interpretare a datelor* – în scopul analizei cantitativ-calitative.

Etapale investigației: reflectă consecutivitatea acțiunilor autorului tezei în vederea rezolvării scopului cercetării (se refera doar la teza de master).

Baza experimentală a cercetării: indicarea populației și descrierea eșantionului supus cercetării în conformitate cu criteriile care urmează a fi supuse probării experimentale.

Importanța lucrării contribuții personale ale autorului în elucidarea problemei propuse pentru studiu.

În anumite cazuri, în funcție de caracterul tezei, se specifică și aspectul inovator (se refera doar la teza de master).

Termeni-cheie: noțiunile de bază, utilizate în conformitate cu problema, obiectul, scopul și obiectivele lucrării. Noțiunile sunt aduse **în ordine alfabetică**, ilustrând competențele achiziționate pe parcursul realizării lucrării.

Cadrul teoretic al problemei studiate reflectă contribuțiile științifice ale cercetătorilor din domeniu în reflectarea temei enunțate. Conținutul textului urmează să corespundă următoarelor cerințe:

- să respecte tema aleasă, conținând abordări ale problemei de studiu și elemente științifice inovatorii;
- să elucideze evoluția cercetărilor, contribuția diferitor autori, profunzimea tratării problemei;

- să evidențieze conceptele de bază, care deservește înțelegerea problemei;
- să expună convingător și logic ideile principale, realizând o sinteză și expunând concluzii.

De mare importanță se prezintă utilizarea corectă a aparatului științific – a totalității materialelor cu caracter informativ-teoretic și practic, a notelor, anexelor, materialului ilustrativ, listelor surselor etc. Reflectarea surselor se face prin prezentarea unor citate sau a unor formulări ale autorilor, utilizându-se lista bibliografiei, oferită la sfârșitul lucrării. Referințele la această listă se realizează respectându-se exigentele bibliografice în vigoare, la momentul realizării tezei. Utilizarea cât mai largă a surselor denotă maturitate științifică și documentare fundamentală în tema aleasă pentru studiu.

Cadrul teoretic va fi redactat într-un singur capitol (Capitolul 1). Capitolul care prezintă cadrul teoretic al problemei studiate nu trebuie să depășească 50% din numărul de pagini al tezei. Această parte a tezei realizează o evaluare critică a literaturii de specialitate relevantă pentru tema cercetată. Se vor prezenta principalele teorii / modele explicative, indicând dezvoltarea și progresul adus de cercetările recente, precum și posibilele lacune sau limite. Trecerea în revistă a literaturii va fi realizată după un criteriu explicit menționat, care poate fi cronologic, tematic, sau de altă natură. Prin conținutul ei, **baza teoretică trebuie să se centreze pe fundamentarea ulterioară a ipotezelor avansate**.

Această parte a tezei trebuie să demonstreze capacitatea candidatului de a selecta cele mai relevante surse bibliografice, de a le citi și analiza critic, de a-și formula propriul punct de vedere asupra subiectului studiat. Textul trebuie să corespundă următoarelor cerințe: continuitatea expunerii, consecutivitatea logică a ideilor, caracterul convingător al demonstrațiilor.

Rezultatele cercetării și interpretarea acestora prezintă partea experimentală a lucrării. În condițiile când s-a realizat doar un experiment de cercetare, lucrarea se va rezuma doar la un compartiment, care reflectă această activitate, efectuarea experimentului formativ sau a unei implicări cu caracter de rezolvare practică a problemei solicită un compartiment în plus. Prezentarea

cercetării se poate realiza și în câteva compartimente, reieșind din conținutul obiectivelor practice.

În debut, într-un subcompartiment aparte, sunt expuse ***principiile metodologice și metodele cercetării***: obiectivul investigației practice; scopul experimental; obiectivele experimentale; etapele realizării cercetării experimentale (***se refera doar la teza de master***) descrierea eșantionului; prezentarea modelului ipotetic; specificarea metodelor și tehnicilor folosite: scurta lor descriere; menirea.

Obiectivul investigației experimentale reflectă problema, expusă în debutul lucrării, fiind corespondent obiectivului general al cercetării. Eșantionul cercetării este descris în conformitate cu criteriile calitativ-cantitative, solicitate de conținutul obiectivelor experimentale.

În următoarele subcompartimente sunt expuse rezultatele experimentale. Se recomandă, în scopul menținerii unei consecutivități și expunerii logice a textului, următoarea structură a compartimentelor:

- conținutul ipotezei de lucru;
- menționarea metodei, folosite în scopul controlării ipotezei;
- descrierea cantitativă a rezultatelor cercetării;
- analiza lor calitativă, inclusiv prin utilizarea metodelor de calcul matematico-statistic;
- concluziile cu privire la confirmarea sau infirmarea ipotezei;
- concluzii generalizate.

Prezentarea rezultatelor cercetării poate fi realizată prin intermediul tabelelor, schemelor, graficelor, diagramelor etc., expuse în text și/sau în anexe. Se recomandă includerea în structura capitolelor a formelor grafice de prezentare a materialului relevant pentru o descriere succintă și ilustrativă a rezultatelor cercetării. În anexe pot fi prezentate tabele generale cu date, rezultatele largi ale calculului statistic, reflectat în text doar în formă de coeficienți, textul sau descrierea deplină a unor metode mai puțin cunoscute în practica cercetării. În condițiile când teza reflectă un experiment formativ, în anexe poate fi prezentată

descrierea activităților în formă de program general și plan al fiecărei în parte, anumite stenograme etc.

Greșeli frecvente:

- abuzul de grafice (este recomandabil să se apeleze la grafice pentru ilustrarea unor relații între variabile și nu pentru reprezentarea unor variabile individuale; atunci reprezentarea unei variabile individuale este absolut necesară, se va apela de preferință, la modalități moderne – *box-plot*, *stem and leaf*, în locul histogramelor);
- grafice sau tabele incluse la anexe, ceea ce face dificilă înțelegerea lucrării;
- tabele excesiv încărcate cu cifre, care fac dificilă înțelegerea acestora; abuzul de statistică, prin utilizarea unor prelucrări nejustificate sau prin testarea aceleiași ipoteze cu mai multe teste statistice;
- teste statistice inadecvate ipotezei sau naturii relației dintre variabile; plasarea rezultatelor la testele statistice în secțiunea Anexe (rezultatele se introduc în text, acolo unde se și discută semnificația lor psihologică);
- prezentarea incorectă a rezultatelor la testele statistice, de ex., se scrie numai valoarea lui p , fără valoarea testului (se vor respecta recomandările specifice pentru prezentarea rezultatelor fiecărui test statistic în parte, așa cum sunt prezentate în cursul de specialitate);
- exces de zecimale (în mod obișnuit, două zecimale sunt suficiente pentru majoritatea indicatorilor statistici);
- exces de valori numerice, prin preluarea nejustificată a tuturor datelor afișate de programele statistice, deși cele mai multe nu prezintă un interes direct și nici nu sunt înțelese de student
- absența unor etichetări adecvate a valorilor, fapt care face dificilă înțelegerea rezultatelor; adesea, datele sunt preluate împreună cu texte în limba engleză, emise de programele de prelucrare.

Interpretarea psihologică a rezultatelor, care înseamnă „traducerea” rezultatelor statistice în concluzii cu semnificație psihologică. Se vor sublinia relațiile dintre rezultatele proprii și cele raportate în literatura de specialitate.

Greșeli frecvente:

- prezentarea doar a rezultatelor numerice și a semnificației statistice, fără a se discuta sensul psihologic al acestora;
- prejudecata după care neconfirmarea unei ipoteze de cercetare, prin admiterea ipotezei de nul reprezintă un punct negativ al lucrării (în realitate, dacă modelul de cercetare a fost bine realizat și corect aplicat, o infirmare statistică a ipotezei poate fi foarte semnificativă din punct de vedere psihologic, iar autorul trebuie să fie pregătit pentru a surprinde sensul acestui rezultat);

Concluzii și implicațiile cercetării în practica psihologică. Capitolul de concluzii va cuprinde o sumară reluare a obiectivelor și motivației cercetării, urmate de sinteza rezultatelor obținute și a semnificației acestora în contextul literaturii dedicate temei analizate.

Se pot face aprecieri cu privire la dificultăți întâmpinate pe parcursul cercetării, eventualele puncte slabe ale acesteia, care vor trebui evitate în viitor, precum și deschideri către alte direcții de cercetare legate de subiectul respectiv.

Capitolul poate conține un paragraf distinct dedicat „contribuției personale”, în care vor fi menționate cele mai relevante aspecte care au constituit contribuția individuală la realizarea temei. Dacă este cazul, se va include și un paragraf în care se va menționa „contribuții originale”, acele aspecte care reprezintă o noutate în raport cu tema studiată (*se refera doar la teza de master*)

Observații:

Precizările de mai sus se referă la tezele cu subiect de cercetare care sunt, de regulă, cele mai frecvente.

Titlul capitolelor poate fi formulat liber de autor, dar acesta va reflecta conținutul menționat

2.4. Exigențe de editare, stilistice și etice

Exigențe de editare

Lucrarea va fi editată pe computer și tipărită la imprimantă, într-o formă care **trebuie să respecte următorul set de criterii:**

- Formatul de pagină: A4
- Parametrii paginii: 25mm - stînga, 20mm – sus, 20mm – jos, 15 mm – dreapta, 17,5 mm – antet.
- Tipul fontului: Times New Roman,
- Mărimea fontului: 12
- Spațiere: 1,5 linie
- Numerotare pagini: jos, la mijlocul paginii
- Titlurile capitolelor, cu majuscule și pe pagină nouă
- Titlurile subcapitolelor sau subpunctelor, în continuarea textului, la două linii distanță, cu litere bold
- Adnotările de pe figuri se vor face în cifre sau litere cu înălțimea caracterelor echivalentă fontului 10 points. Legenda se va culege cu 10 points

Exigențe stilistice

- Teza va fi scrisă în stil impersonal (nu se va utiliza persoana I-a).
- Se va folosi un limbaj simplu și clar. Informațiile vor fi comunicate într-o manieră directă și inteligibilă, într-o structurare logică și coerentă.
- Se va acorda atenție eliminării greșelilor gramaticale și de editare.

Exigențe etice

Lucrarea trebuie să reflecte integral munca autorului. Sursele bibliografice vor fi menționate în lista de referințe(vezi anexa) Contribuțiile de sprijin din partea altor persoane sau instituții vor fi menționate la „Mulțumiri”.

Plagiatul reprezintă un act de contrar conduitei academice Prin plagiat se înțelege utilizarea ideilor sau cuvintelor unei alte persoane, fără menționarea sursei. Reprezintă plagiat și preluarea fără citare a figurilor, tabelelor și schemelor.

Activitățile psihologice desfășurate pentru recoltarea datelor de investigare sau experimentelor, vor respecta normele etice și de conduită.

III. PREZENTAREA ȘI EVALUAREA TEZEI

3.1. Procedura de admitere la susținere a tezei de master

Susținerea prealabilă este etapa procesului de realizare a tezei de licență/master prin care se presupune activitatea de monitorizare a nivelului de pregătire a acesteia. Prin susținerea prealabilă se urmărește evaluarea finalităților și competențelor acumulate în urma investigării problemei cercetate de către comisiile organizate în acest scop. În termenele indicate în calendarul academic al USARB și conform orarului elaborat de Catedră, studentul prezintă teza, în proporție de 80% la susținere prealabilă. Comisia se va întruni într-o componență stabilită în prealabil de către Catedră: președinte și membri. Teza de licență/master va fi examinată de toți membrii comisiei, după care vor urma întrebări de constatare a gradului de pregătire și de cunoaștere a conținutului. Comisia va stabili nivelul de instruire a studentului/masterandului pentru susținerea publică, iar ulterior va explica modalitatea și termenele de prezentare a tezelor pentru depunerea la Catedră. Comisia este în măsură de a face toate recomandările și sugestiile necesare pentru sporirea calității tezelor.

Decizia Comisiei de examinare prealabilă se certifică prin introducerea în borderourile de examinare a notelor obținute (teza de licență), a calificativelor „admis/respins”(teza de master) și este decisivă pentru promovarea autorului tezei spre susținerea publică finală. Respingerea de către Comisie a studentului/masterandului în faza respectivă presupune imposibilitatea acestuia de a pretinde în anul universitar curent titlul de licențiat sau cel de master, în domeniile de pregătire profesională respectivă.

Teza în formă definitivată, semnată de student/masterand, se prezintă la Catedră pentru admiterea la susținere publică, **cu cel puțin 10 zile înainte de data susținerii publice.**

De asemenea, într-o folie separată se va plasa în interiorul tezei „Avizul” conducătorului științific, pentru **teza de licență.**

Pentru **teza de master** folia va conține nu doar „Avizul” conducătorului, ci și „Recenzia” lucrării efectuată de un specialist din afara instituției în cadrul căreia a fost elaborată teza.

În scopul depistării cazurilor de plagiat, de susținere repetată a aceleiași teze de master,

precum și a copierii a unor pasaje integrale din diferite surse, conform deciziei Senatului USARB, studentul este obligat să prezinte teza de licență/master și în format electronic.

Pe CD-ul, care conține teza în format electronic se indică:

- numele și prenumele deplin al studentului, grupa academică;
- denumirea (titlul) tezei de licență/master;
- anul elaborării tezei de licență/master.

3.2. Susținerea tezei

Tezele admise se susțin public în fața Comisiei pentru examenul de licență/Comisiei pentru susținerea tezei de master stabilită de Catedra de psihologie și aprobată de Consiliul FȘEPA în conformitate cu orarul prestabilit al susținerii tezelor.

Studentului/masterandului i se oferă 10 - 12 min. pentru prezentarea publică a tezei în fața comisiei, colegilor și al altor asistenți. În caz de necesitate poate utiliza mijloace tehnice.

Pentru eficientizarea procedurii de susținere a tezei, se recomandă elaborarea unui **raport** sub forma unei PPT care va conține: *denumirea temei și actualitatea tezei, gradul de cercetare, scopul și obiectivele, baza științifico-metodologică, rezultatele cercetării, contribuția proprie, propunerile și recomandările argumentate, concluzii și o încheiere.*

După prezentarea raportului, studentul/masterandul răspunde la întrebările membrilor comisiei, precum și a altor persoane prezente în sală. Procedura de susținere include, de asemenea, luările de cuvânt ale conducătorului științific, ale recenzentului tezei de master sau în lipsa acestora, se admite citirea avizelor respective de către un membru al comisiei.

Rezultatele susținerii lucrării se comunică în aceeași zi, după ședința Comisiei pentru examenul de licență/de evaluare a tezei de master.

3.3. Evaluarea tezei

Teza este rezultatul muncii individuale a studentului, care are întreaga responsabilitate pentru conținutul și forma acesteia. În realizarea ei, studentul trebuie să respecte cerințele obligatorii menționate mai sus, să urmeze orientările și recomandările din prezentul ghid.

În mod generic, aspectul cel mai important care face obiectul evaluării tezei este contribuția personală.

Prin contribuție personală se înțelege volumul, complexitatea și calitatea activității individuale desfășurate pentru realizarea temei, sub toate aspectele care o compun. Studentul trebuie să fie capabil să explice toate aspectele teoretice și practice care fac parte din lucrare. În caz contrar, se va aprecia că acestea nu reprezintă contribuția sa personală.

Originalitatea și noutatea sunt indicatori de valoare și vor fi apreciate ca atare dar, la acest nivel, nu se așteaptă în mod necesar lucrări cu caracter de noutate științifică sau teoretică ci, mai ales, evidențierea capacității de a realiza un proiect academic în conformitate cu normele și exigențele metodei științifice din domeniul psihologiei.

Comisia pentru examenul de licență/ de evaluare a tezei de master deliberează în privința rezultatelor imediat după încheierea susținerii publice a tezelor de licență/master. Hotărârea Comisiei rezultă din calitatea tezei, din concluziile conducătorului și din prestația studentului/masterandului.

Calitatea tezei se reflectă în corespunderea acesteia recomandărilor și cerințelor înaintate față de elaborările științifice de acest gen. Studentul/masterandul trebuie să fie conștient de faptul că important este nu doar conținutul tezei, dar și modul de prezentare a acestui conținut. Comisia va lua în considerare și concluziile conducătorului științific formulate în avizul la teza de licență/master. Conducătorul științific este persoana care poate aprecia la justa valoare prestația studentului pe parcursul colaborării.

Aspectele supuse evaluării în procesul de notare a unei teze sunt următoarele (în paranteză, numărul maxim de puncte pentru fiecare aspect):

- a) **Criterii teoretice.** Nivelul cunoștințelor teoretice, gradul lor de relevanță în raport cu tema abordată, capacitatea de a identifica și de a analiza literatura de specialitate (max. 3p);
- b) **Criterii metodologice.** Capacitatea de a realiza și de a opera cu un model metodologic adecvat în raport cu tema (max.3p);
- c) **Criterii analitice.** Capacitatea de a prelucra și de a analiza datele și informațiile, precum și aceea de a emite concluzii adecvate în raport cu acestea (max. 3p);

- d) **Criterii stilistice.** Capacitatea de a redacta o lucrare academică în mod structurat și coerent, într-un limbaj științific adecvat și în concordanță cu standardele formale impuse (max. 1p); **Grila de evaluare a tezei** (Anexă 7)

Note și specificări.

1. Volumul unei teze de licență este de 40-45 de pagini
2. Volumul unei teze de master este de 40-60 pagini .
3. Fiecare foaie se va tipări pe ambele părți
4. Tezele trebuie să fie prezentate într-o formă îngrijită, copertate: partea estetică a lucrării nu este mai puțin importantă decât conținutul ei.
5. Lucrarea va conține minimum 25-30 de surse bibliografice, conform exigențelor bibliografice în vigoare la momentul elaborării tezei.
6. Tezele de licență/master se vor prezenta în variantă electronică și pe suport de hârtie, copertare rigidă
7. Cercetarea realizată în cadrul tezei poate constitui subiectul unei comunicări la simpozioane și conferințe științifice, a unor publicații.

RECOMANDĂRI

„Nu există chin mai mare, decât chinul provocat de scrierea unei teze (...). Stresul, ca orice altă stare psihică, se infiltrează în comportamentul expresiv, afectând și stilul de exprimare”. Aceste cuvinte au fost spuse de G.W. Allport și, chiar dacă se referă la o teză de doctorat, situația nu este cu mult diferită în cazul uneia de licență sau de masterat.

În cazul unei teze de licență, mai ales, dar și a celei de master, principala dificultate vine din lipsa de experiență cu proiecte academice majore. Recomandările de mai jos încearcă să suplinească tocmai acest aspect.

Cea mai frecventă sursă de dificultăți este alegerea greșită a temei.

Este de recomandabil ca tema să fie aleasă într-un domeniu al psihologiei pentru care autorul are un interes real.

- Înainte de a fixa titlul, va fi consultată literatura de specialitate cu precădere studii și articole din reviste.

- Este recomandabilă dezvoltarea unui proiect științific sau lucrări de cercetare realizată pe parcursul studiilor universitare.
- Chiar și cea mai atractivă și interesantă temă poate fi improprie, dacă nu sunt evaluate corect resursele necesare și cele disponibile (metodologie utilizabilă, constituirea eșantionului, etc.).
- temă confuz definită, lipsită de obiective și ipoteze clare, nu permite o abordare metodologică eficientă și devine foarte greu de finalizat.
- Mărimea eșantionului de cercetare. În principiu, eșantioanele de cercetare pot avea orice mărime, cu condiția aplicării testelor statistice adecvate. Totuși, deși eșantioanele mai mari de 30 de subiecți sunt considerate, din punct de vedere statistic, suficiente, rezultatele obținute pe un număr mic de subiecți sunt puțin stabile și generalizabile. Desigur, în cercetări clinice sau în condiții de experiment, este dificil de constituit eșantioane mari, dar se va urmări atingerea, pe cât posibil, cel puțin a unor eșantioane suficient de mari. ***Timpul disponibil*** este una dintre resursele cele mai presante. Cele mai multe greșeli și compromisuri derivă din limitările temporale.
- Pentru o lucrare bună sunt necesare multe luni de lucru intens.
- În mod normal, aspectele pregătitoare (studiul bibliografiei generale, alegerea titlului, evaluarea resurselor necesare) ar trebui începute cu până la un an înainte de termenul de predare.
- Planificarea activităților ar trebui să lase un timp de cel puțin o lună pentru analiza datelor de cercetare și finalizarea lucrării.
- Lucrul la capitolele teoretice se poate desfășura în paralel cu cercetarea.

Atunci când apar dificultăți se va apela imediat la profesorul coordonator.

Notă: Acest ghid reprezintă o sinteză de exigențe preluate (adaptate) din cele mai reprezentative ***ghiduri*** de redactare a tezei de licență și masterat existente la momentul actual atât în țară cât și peste hotare.

ANEXE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA
CATEDRA.....

Cu titlu de manuscris:

CZU _____

(pentru teza de master)

TITLUL TEZEI

(Times New Roman, font 18, Bold, centrat)

TEZA DE

(Times New Roman, font 16, Bold, centrat)

Autor:

Studentul/a grupei

Prenume NUME

(semnătura)

Conducător științific:

Prenume NUME

Titlu științific

(semnătura)

BALȚI, 2024

Controlată:

Data.....

Conducător științific:..... , (titlul științific)

Adnotare (pentru tezele de master)

Aprobată și recomandată pentru susținere

la ședința Catedrei de psihologie

Proces verbal nr. din.....

Șeful/a Catedrei de psihologie

conf. univ., dr.,

Adnotare

Obiectivele cercetării: argumentarea teoretică și paradigmatică a viziunilor psihosociale privind stresul mamei copiilor cu afecțiuni neuromotorii; identificarea locului în sistemul strategiilor de intervenție psihosocială; organizarea și desfășurarea unui studiu empiric complex, axat pe identificarea particularităților de manifestare a nivelului de stres la mamele copiilor cu afecțiuni neuromotorii și la mamele copiilor cu dezvoltare tipică; implementarea strategiei în scopul diminuării nivelului de stres la mamele copiilor cu afecțiuni neuromotorii; elaborarea concluziilor și recomandărilor de rigoare.

Rezultatele obținute constau în fundamentarea științifică a interdisciplinarității conceptului de stres, ceea ce a condus la identificarea particularităților de manifestare a stresului la mamele copiilor cu afecțiuni neuromotorii, la dezvoltarea resurselor de coping în gestionarea nivelului de stres acestora prin aplicarea strategiei Group Movie Therapy.

Semnificația teoretică: Elaborarea și punerea în aplicare a unei ecuații epistemico-empirice unitare cu referire la strategia și rolul acesteia în gestionarea nivelului de stres la mamele copiilor cu afecțiuni neuromotorii. Rezultatele cercetării se înscriu în spectrul obiectivelor de bază ale științei psihosociale contemporane, punând în ordinea de zi o problemă de actualitate, oferind o variantă originală de soluționare a acesteia.

Valoarea aplicativă: Utilizarea rezultatelor cercetării în diverse domenii: în cercetare, contribuind la extinderea granițelor epistemologice ale teoriei cu referire la și la diversificarea strategiilor ei de punere în aplicare; în activitatea de consiliere a familiilor realizată la diferite nivele de intervenție; la elaborarea programelor de sprijin pentru părinții copiilor cu dizabilități, în vederea dezvoltării parentingului pozitiv prin stimularea resurselor de coping, contribuind la prevenirea divorțului, separării și abandonării copilului; în contextul formării inițiale și continue a specialiștilor din domeniul vizat.

C U P R I N S:

INTRODUCERE.....

CAPITOLUL I

1.1.

1.2.....

1.3.

Concluzii Capitolul I

CAPITOLUL II

2.1.

2.2.

2.3.

Concluzii capitolul II

CONCLUZII GENERALE

RECOMANDĂRI.....

BIBLIOGRAFIE.....

ANEXE.....

Declarația privind asumarea răspunderii.....

**Plan calendaristic orientativ privind elaborarea
tezei de licență**

Tema tezei de licență.....

<i>Nr.</i>	<i>Denumirea activităților</i>	<i>Termenul realizării</i>
1.	Selectarea temei	Septembrie
2.	Documentarea științifică	Octombrie
3.	Elaborarea și aprobarea planului tezei de către conducătorul științific	Noiembrie
4.	Prezentarea proiectului „Introducerii”	Până la 25 decembrie
5.	Prezentarea capitolului I al tezei	Până la 01 februarie
6.	Prezentarea capitolului II al tezei	Până la 25 martie
7.	Prezentarea variantei finale a „Introducerii”, concluziilor și recomandărilor, listei bibliografice, anexelor	Până la 15 aprilie
8.	Susținerea prealabilă a tezei de licență	Aprilie
9.	Definitivarea, redactarea finală a tezei și prezentarea ei la catedră cu avizul conducătorului științific	Până la 15 mai, orientativ (în dependență de data începerii examenului de licență)

Sudent (ă).....

Conducător științific

**Plan calendaristic orientativ privind elaborarea
tezei de master**

Tema tezei de master.....

Nr.	Denumirea activităților	Termenul realizării
1.	Selectarea temei și sprobarea temei	Ianuarie (anul I de studii)
2.	Documentarea științifică	Februarie - aprilie
3.	Elaborarea și aprobarea planului tezei de către conducătorul științific	Mai
4.	Prezentarea proiectului „Introducerii”	Până la 25 iunie
5.	Prezentarea capitolului I	Până la 01 octombrie
6.	Prezentarea capitolului II	Până la 10 martie
7.	Prezentarea variantei finale a „Introducerii”, concluziilor și recomandărilor, listei bibliografice, anexelor	Până la 10 aprilie
8.	Susținerea prealabilă a tezelor de master	10 – 20 aprilie
9.	Definitivarea, redactarea finală a tezei și prezentarea ei la catedră (cu aviz și recenzie)	13 – 17 mai, orientativ (în dependență de data începerii examenului de master)

Masterand (ă).....

Conducător științific

Grila de evaluare a tezei

Criteria de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
Corespunderea și reflectarea temei tezei în conținutul și compartimentele acesteia	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării efectuate	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării în mare parte	Tema tezei corespunde esenței materialului cercetării parțial	Tema tezei nu corespunde esenței materialului cercetării
Corelarea dintre cerințele față de scrierea tezei și a temei/conținutului/ a materialelor studiului de caz	Tema, conținutul, materialul prezentat corelează totalmente cu cerințele față de scrierea tezei de licență/master	Tema, conținutul, materialul prezentat corelează suficient cerințelor față de scrierea tezei de licență/master	Tema, conținutul, materialul prezentat corelează parțial cu cerințele față de scrierea tezei de licență/master	Tema, conținutul și materialul prezentat nu corelează cu cerințele față de scrierea tezei de licență/master
Relevanța metodologiei aplicate în cercetare	Metodologia cercetării este relevantă scopului și obiectivelor	Metodologia cercetării este adecvată scopului	Metodologia cercetării este generală, fără aspecte concrete	Metodologia cercetării este neadecvată
Completitudinea, procesarea datelor cercetării (analiză teoretică, interpretare, implicare critică, argumentare)	Datele cercetării sunt prezentate, procesate complet și abordate complet	Datele cercetării sunt prezentate, procesate și interpretate parțial	Datele cercetării sunt prezentate, procesate și abordate superficial, lipsind aspectele concrete	Datele cercetării sunt prezentate sporadic și interpretarea este irelevantă/insuficientă

logică a autorului)				
Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice, corectitudinea stilistică și gramaticală	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este consistentă, fără greșeli	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este suficientă, cu puține greșeli	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este parțială, se atestă greșeli stilistice și gramaticale semnificative	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este insuficientă, și se atestă un număr mare de greșeli stilistice și gramaticale
Noutatea teoretică, expunerea și argumentarea concluziilor și recomandărilor	Noutatea teoretică, concluziile și recomandările sunt relevante și bine argumentate	Noutatea teoretică, concluziile și recomandările sunt expuse și argumentate suficient de bine	Noutatea teoretică, concluziile și recomandările sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Noutatea teoretică, concluziile și recomandările sunt expuse insuficient
Prezentarea publică a studentului	Expune coerent, utilizează metode, răspunde adecvat și argumentat	Expune în temei și răspunde adecvat, argumentând răspunsurile	Incorectitudini parțiale în expunere, răspunde parțial la întrebări	Expune incorect și nu răspunde adecvat la întrebări

Declarația privind asumarea răspunderii

Subsemnatul (a), declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de licență/ master sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează, să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Numele, prenumele

Semnătura

Data

Декларация об ответственности

Pentru tezele de master elaborate în limba rusă

Нижеподписавшийся, _____, заявляю под личную ответственность, что материалы предоставленные в магистерской работе, являются результатами личных научных исследований и разработок. Осознаю, что в противном случае, буду нести ответственность в соответствии с действующим законодательством.

Дата _____

Подпись _____

Tabelul nr.1. Indicatorii cantitativi obținuți în urma aplicării Chestionarului INEM

N/O		Inteligență INTRAPERSONALĂ		Inteligență INTERPERSONALĂ		Scor global IE	Dezirabilitate socială
		Înțelegerea propriilor emoții	Reglarea propriilor emoții	Înțelegerea emoțiilor celorlalți	Reglarea emoțiilor celorlalți		
1.	X1	4	4	4	2	3,5	4
2.	X2	8	8	8	7	7,7	5
3.	X3	2	4	5	1	3	1
4.	X4	3	4	1	1	2,2	4
5.	X5	6	2	7	1	4	8
6.	X6	5	7	4	8	6	2
7.	X7	8	1	8	3	5	5
8.	X8	4	8	5	3	5	4
9.	X9	6	8	8	3	6,2	8
10.	X10	4	7	7	4	5,5	8
Scor total eșantion		5	5,3	5,7	3,3	4,8	4,9

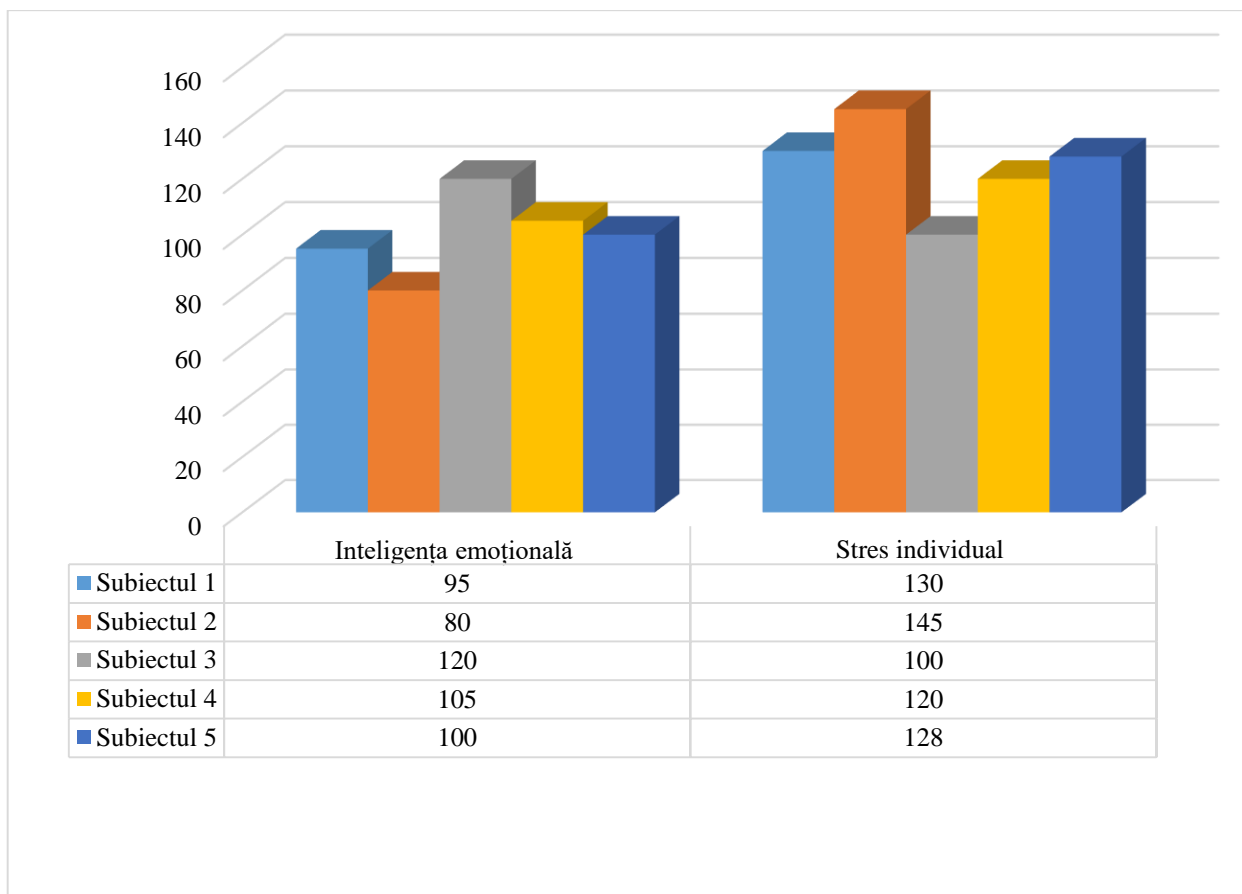

Fig.2.1 Rezultatele testării inteligenței emoționale și a nivelului de stres în sectorul privat.

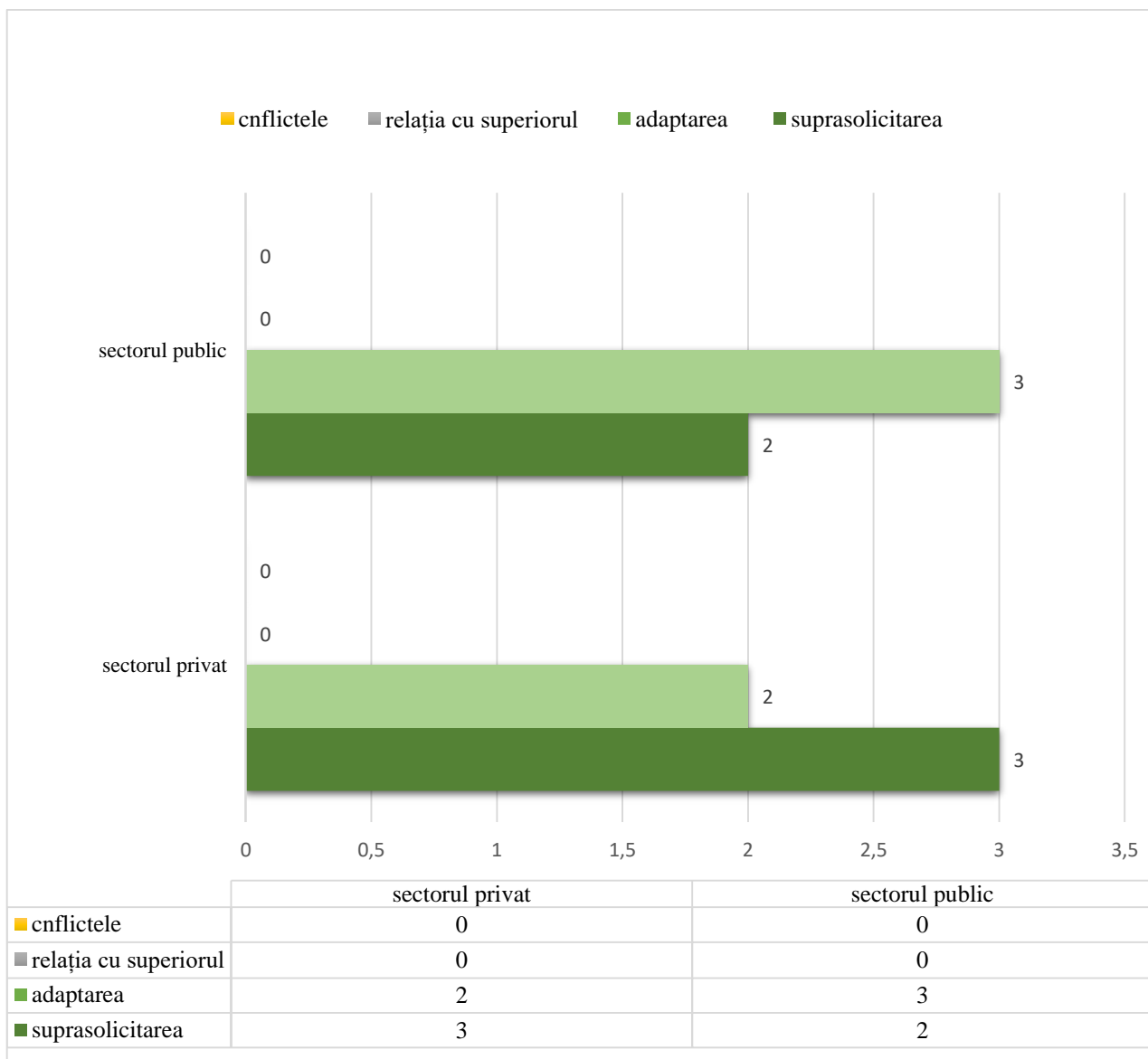

Fig nr. 2.4 Factorii stresori în sectorul privat/public

**Modele de prezentare a referințelor bibliografice în conformitate cu SM ISO 690:2022.
Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea
resurselor de informare**

Referințele se includ la sfârșitul lucrării după textul de bază și conține lista surselor utilizate la elaborarea tezei.

Categorii de resurse de informare

Exemple:

Monografii semnate de:

... un autor

ZLATE, Mielu. *Fundamentele psihologiei*. Iași: Polirom, 2009. ISBN 978-973-46-1520-9.

Notă: paginația - opțional

... doi autori

HAYES, Nicky și Sue ORELL. *Introducere în psihologie*. București: ALL, 1997. ISBN 973-9337-45-7.

... trei autori

EȚCO, Constantin ; Margareta CĂRĂUȘ și Elena DAVIDESCU-CREANGĂ. *Psihologie managerială*. Chișinău: Bons Offices, 2006. ISBN 978-9975-80-005-1.

... patru autori

RĂZMERIȚĂ, Liuba; Elena LĂCUSTĂ; Viorica POPA și Ala SAINENCO. *Decalogul comunicării. 10 lecții pentru o comunicare corectă*. Iași: PIM, 2013. ISBN 978-606-131287-0.

... cinci autori

SCRIPCARU, Gheorghe; Petru BOIȘTEANU; Călin SCRIPCARU; Vasile ASTĂRĂSTOAE și Vasile CHIRIȚĂ. *Psihiatrie medico-legală*. Iași: Polirom, 2002. 400 p. ISBN 973-683-863-3.

...mai mult de cinci autori

EȚCO, Constantin; Iuliana FORNEA; Elena DAVIDESCU; Tatiana TINTIUC; Natalia DANILIUC et. al. *Psihologia generală*. Suport de curs. Chișinău: Centrul Ed.-Poligrafic „Medicina”, 2007. ISBN 978-9975-9528-4-2.

Sau după posibilitate se menționează toți autorii

EȚCO, Constantin; Iuliana FORNEA; Elena DAVIDESCU; Tatiana TINTIUC; Natalia DANILIUC și Margareta CĂRĂUȘ. *Psihologia generală*. Suport de curs. Chișinău: Centrul Ed.-Poligrafic „Medicina”, 2007. ISBN 978-9975-9528-4-2.

cărți în volume

GOLU, Mihai. *Fundamentele psihologiei*. vol. 1; vol. 2. București: Editura Fundației România de Mâine, 2004. ISBN 973-725-111-3.

TRIPON, Cristina; Ana-Voichița TEBEANU; Iulia GONȚA și Aurelia BULGAC. *Conexiuni educaționale dincolo de conținut: o perspectivă pentru profesori*. vol. 1; vol. 2. București: Editura Universitară, 2023. ISBN 978-606-28-1654-4.

... cu editor(i)

NECULAU, Adrian (coord.). *Psihologie socială. Aspecte contemporane*. Prefața de Serge MOSCOVICI. Iași: Polirom, 1996. ISBN 973-9248-07-1.

... traduse

FERNÁNDEZ-BERROCAL, Pablo. *Psihologia gândirii. Artă unei argumentări mai bune*. Traducere din limba spaniolă de Diana COSMA. București: Litera, 2022. ISBN 978-606-33-8524-7.

Monografii

... fără autor

Educația în Republica Moldova = Education in the Republic of Moldova. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. Chișinău: [S. n.], 2023.

Moldova în cifre, 2021 = Молдова в цифрах, 2021. Breviar statistic. Chișinău: BNS, 2021. ISBN 978-9975-3481-8-8.

... care au ca autor o organizație sau instituție

AGENȚIA DE STAT PENTRU PROPRIETATEA INTELECTUALĂ A REPUBLICII MOLDOVA (AGEPI). *Raport național privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova, 2019 = National report on the enforcement of intellectual property rights in the Republic of Moldova, 2019*. Chișinău: AGEPI, 2020.

cărți electronice

PLOKHY, Serhii. *Cernobil. Istoria unei catastrofe nucleare*. [Carte electronică Kindle]. New York: Basic Books, 2018.

Notă: Este necesar de a specifica ediția, tipul de suport, tipul media și/sau formatul de fișier al cărții electronice citate, dar într-o formă care să nu devină învechită rapid

cărți audio

CARNEGIE, Dale. *Principiile succesului*. Carte audio, durata 4h 30 min. Dana SĂVUICĂ (narator). Editura Litera, 2019. Disponibil: <https://voxa.ro/audiobooks/principiile-succesului-2> [accesat 2024-15-05].

Părți componente din monografii, conferințe, dicționare, enciclopedii

GOLU, Florinda. Apariția psihologiei dezvoltării. Conceptul de dezvoltare. In: *Manual de psihologia dezvoltării: o abordare psihodinamică*. Iași: Polirom, 2015, pp. 13-20. ISBN 978-973-46-5627-1.

NEACȘU, Ioan și Mihaela SUDITU. Capitolul 9. In: *Educația emoțional-afectivă: noi explorări, noi strategii*. Iași: Polirom, 2020, pp. 90-96. ISBN 978-973-46-8334-5.

SECRIERU, Luminița și Stanislav MASLOV. Corelația dintre autoapreciere și fenomenul de procrastinare. In: *Educația incluzivă: dimensiuni, provocări, soluții*. Materialele Conferinței științifice internaționale, Ediția a VII-a, din 07 decembrie 2023. Bălți: [S. n.], 2024, pp. 69-74. ISBN 978-9975-50-321-1.

Inventatori români. In: *Enciclopedia elevului*. București: Oscar Print, 2003, pp. 404-437. ISBN 973-8388-45-X.

BONNET, Claude. Schiță a unei concepții a percepției ca prelucrare a informației. In: Silviu

DRAGOMIR și Vasile Dem. ZAMFIRESCU (ed.), *Marele dicționar al psihologiei*. București: Editura Trei, 2006, pp. 876-883. ISBN 978-973-707-099-9.

IONESCU, George. Psihosomatica. In: ȘCHIOPU, Ursula (coord.), *Dicționar de psihologie*. București: Editura Babel, 1997, pp. 573-574. ISBN 973-48-1027-8.

Seriale și părțile lor componente:

Exemple de referințe pentru un serial:

Academos. 2023, nr. 4 (71). ISSN 1857-0461. Disponibil: <https://doi.org/10.52673/18570461>

articol de revistă

În cazul unei publicații în serie (periodic, revistă, ziar), NU se folosește conectorul. In:

CAZACU, Daniela. Reprezentarea socială a stresului informațional la adolescenți. *Psihologie*. 2023, nr. 2(43), pp. 80-89. ISSN 1857-2502.

articol de ziar

TRIFAN, Corina. Instrumente magice în școala emoțiilor. Ședință de dezvoltare psihologică (activitate art-terapeutică). *Univers Pedagogic Pro*. 2024-03-21. Disponibil:

<https://cfcl.upsc.md/2024/03/univers-pedagogic-pro-din-21-martie-2024/> [accesat 2024-05-16].

articole din publicații oficiale

Hotărâre pentru aprobarea Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025: nr. 89 din 28.02.2023. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2023, nr. 101-104, pp. 13-85. ISSN 2587-389X, e-ISSN 2587-3903.

Legea privind accesul la informație: nr. 982-XIV din 11.05.2000. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2000, nr. 88-90, pp. 6-11. ISSN 2587-389X.

Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 319-324. Online. Disponibil: https://www.legis.md/cod_edu=ro [accesat 2024-03-11].

Alte tipuri de documente

Standarde

INSTITUTUL DE STANDARDIZARE DIN MOLDOVA (ISM). SM ISO 10018:2022, *Managementul calității. Linii directoare pentru implicarea personalului = Менеджмент качества. Руководящие указания по вовлеченности персонала = Quality management. Guidance for engagement*: IDT ISO 10018:2020. Ed. oficială. Chișinău: ISM, 2022.

Brevete

Inventatorii brevetului vor fi prezentați în referință ca autori cu rol de „inventator”. Numărul de brevet relevant trebuie să fie furnizat în referință, inclusiv numărul de înregistrare a cererii și numărul de eliberare a brevetului. Ordinea elementelor într-o referință la un brevet este aceeași ca și pentru o referință la o parte componentă dintr-un serial, cu excepția datei.

BLACKBERRY LTD (CA). Metodă și dispozitiv electronic portabil având o interfață grafică de utilizator care aranjează pictogramele în mod dinamic. Inventatori: Mihail LAZARIDIS și David Paul YACH. Cerere de brevet S.U.A. US201615059466 20160303. Apl. 30-06-2016. Oficiul de brevete al SUA. Disponibil: <https://worldwide.espacenet.com/> [accesat 2023-11-12].

Rapoarte

AGENȚIA DE STAT PENTRU PROPRIETATEA INTELECTUALĂ A REPUBLICII MOLDOVA. Annual report = Raport annual 2022. Chișinău: AGEPI, 2023. Disponibil: https://agepi.gov.md/sites/default/files/bopi/Raport_Anual_2022.pdf [accesat 2023-04-12].

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA. Raport cu privire la activitatea Guvernului 2022-2023. Chișinău, 2023, februarie. Disponibil: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/raport_gov_2022-2023_0.pdf

Elementele referințelor bibliografice la documente electronice:

Monografii, baze de date, programe de calculator...

Programe

PAMULA, A. New Energy Demand Programs Acceptance – a Study of Residential Customers in Central Poland. *Social Sciences*. PDF: Online. 83 (2014), 1, 17-26. ISSN 2029-7319. Available from: <https://doi.org/10.5755/j01.ss.83.1.6865> [accesat 2022-08-09].

Interviuri

LEAHU, Nicolae. *Între Bălți și Iași*. Interviu video; Livia IACOB (realizator). *Apollonia TV Televiziune Regională*. Iași, 2017, 24 mai. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=4tJeBqfAzhM&feature=youtu.be> [accesat 31. 05. 2017].

HISTRUGA-SINCHEVICI, Inga. *Situația copiilor din Republica Moldova*. Interviu video. Bună Dimineața - emisiune cognitivă și de divertisment. Chișinău. Moldova 1, 2023, 22 iunie, 0.36.48 min. - 0.49.45. Disponibil: <https://moldova1.md/f/ro/1535#content> [accesat 31. 05. 2017].

Filme

BORȘ, Ion (regizor). *Carbon*. Film. Moldova-Film, 2022.

Emisiuni

Vocea Basarabiei. Emisiune radio live. Chișinău: Radio-Moldova, 2023. Disponibil: <https://voceabasarabiei.md/live-radio/> [accesat 2023-08-17].

Seturi de date de cercetare

INSTITUTUL DE POLITICI PUBLICE. *Barometrul Opiniei Publice în Republica Moldova, 2001-2022*. Set de date: grafice și tabele în format SAV. Disponibil: <http://bop.ipp.md/> [accesat 2023-08-15].

Rețele sociale și servicii

Numele de profil al creatorului (persoană sau organizație) este considerat a fi un identificator unic, care permite altora să urmărească sau să se adreseze creatorului care utilizează un anumit serviciu de social media. Numele și inițialele unui autor (în cazul unui cont personal) sau numele complet al organizației trebuie să fie indicate în referință.

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI. Pagină Facebook. Disponibil: https://www.facebook.com/bs.usarb/_rdr [accesat 2024-02-14].

ALAIBA, Dumitru. [@dumitru.alaiba]. *Reforma SRL: mai multă libertate pentru fondatori, asociați și angajați*. Postare pe Facebook. 2023-07-14. Disponibil: <https://www.facebook.com/dumitru.alaiba> [accesat 2023-07-19].

Postări pe Facebook

USARB – UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI. [@USARB]. *Ambasadoarea Republicii Federale Germania (RFG) în Republica Moldova, Excelența Sa Margaret Uebber a vizitat Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți @Deutsche.* Postare pe Facebook. 2024-01-31. Disponibil: https://www.facebook.com/usarb.balti/B8FkLXM3CFICRBvooAV4&_rdr [accesat 2024-02-13].

URSESCU, Ana. [@artizanul.moldova]. [Șezătoarea Basarabia]. Fotografie. Disponibil: Facebook, <https://www.facebook.com> [accesat 2023-19-07].

Postare pe blog

OSOIANU, Vera. *Cartea și lectura – temelia dezvoltării.* Blog post. 2014-09-24. Disponibil: <https://clubbib2.wordpress.com/articole-traduceri/> [accesat 2023-09-05].

Programe

AUTHOR(S), NAME(S). *Title of program/source code.* Type. Code version. Access date. Web address or publisher.

RIBOSE INC. *metanorma - standoc. Program.* Version 1.3.1. 2019-09-04. Available from: GitHub, <https://xxxxxx>

Preprinturi

Dacă este citat un preprint, numele furnizorului de acces și depozitul trebuie inclus în citare. De asemenea, dacă există mai multe versiuni ale preprintului, se va indica numărul versiunii citate, iar informațiile despre procesul de publicare vor fi furnizate, dacă sunt disponibile. De exemplu, dacă o versiune citată a unui articol științific a trecut deja de revizuire inter pares (peer review) și a fost trimisă pentru publicare, poate fi utilizată expresia „manuscris transmis pentru publicare” sau „preprint”.

POPA, M. N. și V. V. PRICOP. *Aplicațiile algebrelor la problema centrului și focarului.* Preprint. Institutul de Matematică și Informatică al AȘM, 2011.

Lista referințelor bibliografice este expresia atitudinii etice în raport cu sursele de informare utilizate.

Recomandăm întocmirea referințelor bibliografice conform **Sistemului numeric (stilul Vancouver)**.

Citarea este o formă scurtă a referinței care identifică publicația din care s-a extras citatul sau ideea comentată.

Orice lucrare științifică se bazează pe anumite rezultate obținute anterior, de aceea publicațiile științifice conțin citări și referințe bibliografice care confirmă documentar cunoașterea acestor rezultate.

Modelul citării în text a sistemului numeric, cifrele din paranteze (rotunde (5), paranteze drepte [5], sau în formă de exponenți ⁵) inserate în text, se referă la sursele informaționale în ordinea în care sunt citate pentru prima dată. Citările ulterioare ale unei anumite resurse de informare primesc același număr ca și prima citare. Dacă anumite părți ale unei resurse de informare sunt citate, numerele paginilor pot fi indicate cu cifre.

Exemple

Creerul este organul care învață, așa că este proiectat să fie schimbat de experiențe [8, p. 29].

Cercetările privind creerul arată că stimularea curiozității nu numai că face învățarea să fie mai plină de satisfacții, ci și favorizează o mai bună retenție a învățării [11].

În mod similar, Loewen a constatat efecte pozitive pentru o abordare de un an de zile pentru a îmbunătăți rezultatele la lectură [12, p. 20].

Cercetarea lui Șadricov [13] suține...

Savanții diferă în definirea învățării, deoarece este un proces complex, care reflectă procesul intenționat sau neintenționat care duce la fixarea unor cunoștințe pentru perioade diferite în creerul uman, reprezintă un ansamblu de rezultate exprimate în diferite forme subliniază Mona Bădoi-Hammami [16, p. 150].

Exemple: Sistemul numeric în lista de referințe

8. HANSON, Rick. *Creerul fericit: cum să fim calmi, relaxați și să avem încredere în noi cu ajutorul neuropsihologiei*. Traducere din limba engleză de Irina NICOLAESCU. București: Litera, 202, pp. 29-31.

...

11. GRUBER, M. J; M. RITCHEY; S.F. WANG; M. K. DOSS & C. RANGANATH. Post-learning hippocampal dynamics promote preferential retention of rewarding events. *Neuron*. 2016, nr. 89(5), pp. 1110-1120.

12. LOEWEN, J.W. *Teaching what really happened: How to avoid the tyranny of textbooks and get students excited about doing history*. Teachers College Press, 2018. ISBN 978-0807749913.

13. ШАДРИКОВ, В. Д. Мысль, мышление и сознание. *Мир психологии*. 2014, nr. 1, pp. 17-32. ISSN 2073-8528.

...

16. BĂDOI-HAMMAMI, Mona. *Instruirea în învățare și în desfășurarea procesului didactic*. București: Editura Universitară, 2023. ISBN 978-606-28-1584-4.

Pentru informații suplimentare recomandăm consultarea ghidului:

Prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare : Ghid practic / Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică, Institutul Național de Cercetări Economice, Academia de Studii Economice din Moldova ; alcătuitori: Elena Bordian, Angelina Catana ; coordonator științific: Nelly Țurcan. – Chișinău : SEP INCE, 2023. - 104 p. - ISBN 978-9975-167-33-8; ISBN 978-9975-167-34-5 (PDF). – Disponibil: <https://doi.org/10.36004/nier.2023.brts>

AVIZ

Asupra tezei de licență/master cu
tema _____

Elaborată de studentul (a)/masterandul (a) _____, gr. _____

Referitor la conținutul lucrării formulăm următoarele aprecieri:

Nr. crt.	Criteriu de apreciere	Calificative			
		Nesatisfăcător	Satisfăcător	Bine	Foarte bine
1.	Structura lucrării: coerența conceptuală și modalitatea de prezentare				
2.	Abordarea teoretică a temei				
3.	Transpunerea problematicii pe o aplicație practică				
4.	Coresponderea conținutului lucrării cu scopul și obiectivele propuse				
5.	Utilizarea informației analitice în expunerea materialului				
6.	Diversitatea și actualitatea surselor bibliografice				
7.	Contribuția personală a autorului				
8.	Coresponderea tezei cu prevederile Ghidului				
9.	Relevanța concluziilor				

Suplimentar menționăm:

În concluzie, considerăm că teza de master întrunește/integral/parțial/nu întrunește (*de subliniat*) condițiile pentru a fi susținută în fața Comisiei pentru examenele de licență/master

Nota propusă de coordonatorul științific _____

Conducător științific:

_____ Semnătura _____

(titlul științific, numele, prenumele)

Data

RECENZIE

la teza de master

cu tema _____
elaborată de masterandul (ul/a) _____,
programul de master _____

I. Forma lucrării

1. Respectarea rigorilor privind aspectul grafic, normele gramaticale în vigoare și referințele

2. Corectitudinea structurii tezei (introducere, conținut, încheiere, bibliografie, anexe; simetria conținutului)

II. Conținutul lucrării

1. Gradul de argumentare a actualității temei

2. Demonstrarea competențelor de cercetare (elaborarea ipotezei, selectarea metodelor de cercetare, colectarea și interpretarea datelor, sintetizarea părții teoretice etc.)

3. Calitatea cercetării efectuate

4. Valoarea științifică și/sau aplicativă a tezei

IV. Concluzii

V. Decizia privind recomandarea tezei de master pentru a fi prezentată la susținerea publică în fața Comisiei de evaluare a tezelor de master.

Data: _____

Recenzent: _____

Prenume NUME,
(titlu științifico-didactic (după caz),
locul de muncă și funcția)

Notă: Recenzia se confirmă prin aplicarea ștampilei instituției/ organizației în care activează recenzentul.

Referințe bibliografice

1. Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 24.10.2014. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 319-324. Online. Disponibil: <http://lex.justice.md/md/355156/> [accesat 2024-03-11].
2. *Ordin cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate*. PDF: Online. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_8.pdf [accesat 2024-03-11].
3. *Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*. PDF: Online. Disponibil: https://usarb.md/2021/02/Regulament_organizare_studii-superioare-de-Licenta_USARB.pdf [accesat 2024-03-11].
4. *Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master - ciclul II, în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*. PDF: Online. Disponibil: https://usarb.md/wp-content/uploads/2022/07/Regulament_master_2022.pdf [accesat 2024-03-11].
5. *Regulament cu privire la prevenirea plagiatului în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți*. PDF: Online. Disponibil: https://usarb.md/uploads/2020/Regulament_prevenirea-plagiatului-in-USARB.pdf [accesat 2024-03-11].
6. *Ghid de realizarea tezei de licență și a disertației de masterat*. Universitatea din București. Facultatea de Psihologie și Științele Educației. Specializarea Psihologie. 2006. Online. Disponibil: <https://es.scribd.com/doc/72465878/Disertatie-de-masterat> [accesat 2024-03-11].
7. *GHID privind elaborarea TEZEI DE DISERTAȚIE*. Universitatea Babeș-Bolyai. Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației. Specialitatea Psihologie. PDF: Online. Disponibil: https://clinicalpsychology./2023/05/Ghid_Disertatie_2019_2020-3.pdf [accesat 2024-03-11].
8. *Graduate Liberal Arts and Sciences. Handbook of Degree and Certificate Requirements 2022-2023*. Villanova University. PDF: Online. Disponibil: https://gradclashandbook.villanova.edu/sites/pdf_generator/202223-pdf.pdf?1657204065 [accesat 2024-03-11].
9. NEACȘU, Ioan. *Ghid metodologic pentru elaborarea lucrărilor de licență și disertație*. București: 2014, 66 p. PDF: Online. Disponibil: <https://www.lucraredelicenta.com/ghid/Ghid-lucrare-licenta-psihiologie-educatie.pdf> [accesat 2024-03-11].
10. *Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*. PDF: Online. Disponibil: https://usarb.md/wp-content/uploads/2018/08/Recomandari_de_realizare_a_tezei_de_licenta_si_de_master_in_USARB.compressed.pdf [accesat 2024-03-11].

11. *Repere pentru elaborarea lucrării de licență*. Universitatea Babeș-Bolyai. Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației. Departamentul de științe ale educației. PDF: Online. Disponibil: <https://dse.psiedu.ubbcluj.ro/data/uploads/doc/ghid-elaborare-lucrare-licenta.pdf> [accesat 2024-03-11].
12. BORDIAN, Elena; Angelina CATANA și Nelly ȚURCAN (coord.). *Prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare*. Ghid practic. Online. Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică, Institutul Național de Cercetări Economice, Academia de Studii Economice din Moldova. Chișinău: SEP INCE, 2023. ISBN 978-9975-167-33-8. ISBN 978-9975-167-34-5 (PDF). Disponibil: <https://doi.org/10.36004/nier.2023.brts> [accesat 2024-05-17].